

חכמת נשים

פרשת שילה לך התשובה

דברים יקרים מלב אל לב
מאת הרבנית
נעמי שמואלי תליט"א
אשת חבר

למו"ר ועט"ר הגה"צ
רבי בנידו שמואלי שליט"א
ראש ישיבת המקובלים
"נדר שלום" תב"ץ

גליון מס' 286

החסד שבחטא המרגלים

בפרשתנו נלמד על החטא הגדול "חטא המרגלים" שסביבו סובבת כמעט כל הפרשה, חטא זה גרם לתוצאות חמורות, לחרבן בית המקדש ולבניה לדורות בתשעה באב, וגם נתעכבו עם ישראל במדבר ארבעים שנה כנגד ארבעים יום שרתו המרגלים את הארץ (כדלהלן בפרק י"ד, ל"ד) שהרי אם לא נשלחו המרגלים היינו נכנסים מיד לארץ זבת חלב ודבש ומקיימים את כל המצוות. רק שצריך להבין מדוע נתן הקדוש ברוך הוא אפשרות שכזו למשה רבנו לשלוח את המרגלים?

ויש לומר כי למעשה התעכבות עם ישראל במדבר היתה לטובתם, שהרי אילו היו נכנסים מיד לארץ ישראל לא היו מספיקים ללמוד תורה ממש רבנו שהרי נגזר עליו שלא להכנס לארץ ישראל, כמו שכתוב "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" דוקא עתה תראה, ואין אתה רואה מלחמת שלושים ואחד מלכים. וכן מצינו באלדד ומידד שנתנבאו במחנה שמש רבם תנוח נפשו, ויהושע כובש את הארץ.

ואם כן בחמשה חודשים הללו מאז יציאת מצרים ועד עתה כמה תורה הספיקו ללמוד ממש, וגם לאחר שהיו נכנסים לארץ הלא לא יהיו מיושבים ללמוד תורה, כי שבע שנים כבשו את הארץ ושבע שנים חילקו אותה, הרי שבזמנו לא היתה נשמרת התורה בלבם, והיו שוכחים כל מה שלמדו.

לכן לא מנע הקדוש ברוך הוא ממש מלשלוח את המרגלים, אולם אמר לו, איני מצוה לך, כדי שלא יהרהרו אחר מידותי. ואכן על ידי חטא המרגלים נתגלגל הדבר שהתעכבו ישראל במדבר ארבעים שנה וזכו שמש רבנו ילמדם תורה משך ארבעים שנה בלי דאגות של פרנסה, כי היה להם מן, וגם לא חסרו להם בגדים שנאמר "שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה". הבגדים גדלו עמם ומהם היו גוזרים לתינוקות הנולדים לעשות להם בגדים.

ומה גם שזכו לשתות מבארה של מרים ארבעים שנה, שבמים הללו היתה סגולה מיוחדת שמי ששותה מהם היו נפתחים לו מעיינות החכמה ותורת משה היתה נשארת בלבו בלי לשכוח.

כיום אין ידוע לנו היכן נמצאת בארה של מרים. רבנו האר"י ז"ל ידע היכן היא, וגילו לו מן השמים שנשלח לעולם הזה למען רבי חיים ויטאל (מהרח"ו) וצריך להעביר לו את חכמת הקבלה. כמו כן נודע לו שנותרו לו שנה או שנתיים לחיות, ובזמן הזה צריך להעביר את חכמתו לרבי חיים.

והנה באותו זמן הגיע האר"י ממצרים לצפת (והיה אז בערך בגיל שלושים ושש) וגם רבי חיים הגיע מדמשק לצפת, ונסמך להוראה מפי מרן הבית יוסף, כיון שהיה בקי גדול בש"ס וכל מי שהיה יודע את כל מסכתות הש"ס עם פירוש הר"ן בעל פה היו סומכים אותו. מהרח"ו למד עם קבוצה של תלמידי חכמים את חכמת הקבלה, ומכיון שלא הכיר כל כך את כח חכמתו של האר"י בקבלה לכן לא ראה צורך ללכת אליו ללמוד אצלו. פעם למד עם תלמידיו קטע בזהר ובקבלה ונתקלו באיזו קושיה ולא ידעו את פתרונה. ישב מהרח"ו בתענית וביקש שיסייעוהו מן השמים להבין את הסוגיה, אמרו לו בחלום מן השמים, כי רבי יצחק לוריא אשכנזי (האר"י) יודע את הביאור.

אשרת
חיל
מי ימצא
ורחוק
מפנינים
מנרה

המשך בעמוד הבא

חכמת נשים

הלך מהרח"ו להאר"י, וקודם כניסתו אמר לו האר"י, הגעת לכאן כדי שאבאר לך ענין פלוני, הנה כך וכך ביאורו. ואחר שנתרצה בפירושו, אמר לו האר"י, יש פירוש יותר בהיר מזה. ביקש מהרח"ו מהאר"י ז"ל לומר לו את הביאור הנוסף וכן עשה. האר"י באר לו הענין בצורה נוספת ואמר לו כי יש בענין ששה פירושים כנגד ימות החול, ואמרם לו, ומהרח"ו משתאה לידיעותיו של האר"י.

ואז הוסיף האר"י ואמר לו כי יש עמו פירוש נוסף מופלא מאוד. אך הוא אינו ראוי לשמעו. מהרח"ו ששמע זאת הצטער מאוד, ישב בתענית והתחיל לבקש רחמים מהשם יתברך שהאר"י יגלה לו את הפירוש השביעי. ואז הודיעוהו מן השמים כי ילך שוב אצל האר"י וילמד אצלו חכמת הקבלה. האר"י ז"ל קבלו בשמחה ואמר לו שיש לו עוד זמן קצר לחיות (כעשרים חדשים) ושהוא נשלח מהשמים למענו.

והנה כשהתחיל האר"י לפרש לו את הפירוש השביעי לא תפס רבי חיים את הביאור מעומק הענין, ואז אמר לו האר"י שילכו יחד לימה של טבריה וישתה מבארה של מרים. כשהגיעו לימה של טבריה הצביע האר"י על מקום מסוים ואמר לתלמידו שישאב מים וישתה, ומאז ששתה קלט את כל הגילויים שגילה לו האר"י הקדוש, וחיבר את ספריו: שמונה שערים, שער הכוונות, מאמרי רשב"י ועוד. ע"כ.

ואם כן אנו יכולים לתאר לעצמנו לאילו השגים גדולים הגיעו עם ישראל במדבר, כי על ידי שתיית מי הבאר לא נשתכחה תורתם, ועל ידי אכילת המן זכו להתעלות ורחנית וכמו שאמרו חז"ל (יומא ע"ה): עה"פ (תהלים ע"ח) "לחם אבירים אכל איש" מן שאכלו בני ישראל במדבר היה מאכל של מלאכי השרת, לחם שנבלע במאתיים וארבעים ושמונה אברים.

אם כן, רצונו של הקדוש ברוך הוא היה שעם ישראל יתעכבו מלהיכנס לארץ זבת חלב ודבש כדי שיכנסו לארץ במטען גדול של תורה שהועיל לדורות.

וידוע כי בבארה של מרים היתה רפואה, שמי שנחלה ושותה ממימי הבאר היה מתרפא, כמו שכותב הכלבו שנהגו הנשים לדלות מים מהבארות במוצאי שבת לאחר ברכו, משום שאז בארה של מרים עוברת על כל הבארות, ויתכן שבאותו רגע שתדלה תעבור שם הבאר.

ומעשה באשה אחת שבעלה היה מוכה שחין והלכה לדלות מים במוצאי שבת ונזדמנה לה בארה של מרים ומילאה ממנה ולא ידעה מזה. לאחר מכן פטפטה עם חברותיה וחזרה לביתה באיחור. בעלה כעס עליה מאוד ומחמת זה נפל הכד מידה ונשפך ונתזו ממנו כמה טיפות על בשרו. ובכל מקום שנפלו המים התרפא בשרו כבשר תינוק. הבעל הצטער מאוד, ואמר: אילו הייתי שותה מהמים הללו כל גופי היה מתרפא. ועל זה אמרו חז"ל (קדושין מ"א). רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותו (מדרש אגדה הובא בבית יוסף אור"ח סי' רצ"ט).

אם המים הועילו לאותו מוכה שחין לרפאותו באותן מקומות שנגעו המים על בשרו, נתאר לעצמינו כמה זכו ישראל ששתו מבארה של מרים ארבעים שנה. ה' יזכנו.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זע"א

סיפר ר' שמואל שמואלי הי"ו אשר זכה לסייע לרבינו בכמה עניינים, כי מידי חודש בחודשו היה שולחו רבינו בשליחות מצוה, אל מספר צדיקים נסתרים על מנת לתמוך בהם תמיכה כספית.

כך שכל הכספים שהיו מתאספים אצל רבינו מקבלת הקהל, מהתיקונים שהיה עושה לאנשים, וממה שהיו נותנים לו, לא היה משאיר מאומה בידו, ולא נהנה מהעולם הזה, אלא היה מפרישו לצדקה באופן מידי, ובאמור מסייע בידי הצדיקים, על מנת שימשיכו להתפלל ולהגן על עם ישראל.

בין הרבנים אליהם היה שולח רבינו 'תשורה', הלא הוא רבו של רבינו, הגאון המקובל החסיד רבינו חיים סינאוני זע"א, אשר מקום מושבו היה בעיר יהוד, לשם היה מכתת רגליו ר' שמואל מידי חודש, מגיע אל ביתו, יושב עימו, ומעניק לו את הכסף אשר שלח רבינו בידו.

קציצות תפוחי אדמה מטוגנים

המצרכים:

- 5 תפוחי אדמה (אדום)
- מעט פטרוזיליה קצוצה
- פלפל שחור
- מלח
- 3 ביצים
- פירורית זהב

אופן ההכנה:

1. מבשלים תפוחי אדמה בסיר עם מים למשך שעה
2. לסנן את המים לקלף ולמעוך.
3. להוסיף מעט פטרוזיליה קצוצה מעט פלפל שחור ומעט מלח.
4. בצלחת עמוקה לטרוף 3 ביצים. קערה נוספת עם פירורי זהב.
5. ליצור כדורים מהתערובת ולמעוך.
6. למרוח בעדינות ביצה, ולהטביל בפירורית זהב.
7. לטגן בשמן רותח על אש נמוכה.

